

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 34/2026 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Tilastokeskuksen rikos- ja rangaistustilastojen turvaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Anette Karlsson/sd ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 34/2026 vp:

Miten hallitus aikoo varmistaa, että Tilastokeskuksen rikos- ja rangaistustilastot säilyvät ja kehittyvät myös jatkossa, eikä mahdollisilla leikkauksilla heikennetä oikeusturvaa, tietoon perustuvaa päätöksentekoa tai Suomen kansainvälisten velvoitteiden toteutumista?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Valtionhallinnon toimintamenosäästöt ja niihin liittyvä tehtävien karsiminen näkyvät virastojen palvelutasossa, vaikka säästöjä pyritään hakemaan ensisijaisesti toimintaa tehostamalla ja digitalisaatiota hyödyntämällä. Tällä hallituskaudella valtiovarainministeriön hallinnonalalle kohdistuu noin 120 miljoonan euron vuositason säästö, mikä vastaa noin 10 prosenttia virastojen toimintamenoista. Tästä kokonaisuudesta Tilastokeskuksen määrärahoihin kohdistuu yhteensä noin 5,6 miljoonan euron vuositason säästötavoite, joka vastaa noin 10 prosenttia Tilastokeskuksen määrärahoista.

Osana toimintamenosäästöjen valmistelua Tilastokeskus on arvioinut mahdollisuuksiaan saavuttaa säästöjä tilastoja karsimalla tai supistamalla. Suuri osa Tilastokeskuksen julkaisemista tilastoista on EU-lainsäädännön Suomelta edellyttämiä tilastoja, joiden tuottamisesta ei voida kansallisesti päättää. Tilastokeskus julkaisi 11.2.2026 listan tilastoista, joiden tuottamista EU-lainsäädäntö ei Suomelta edellytä. Tilastokeskuksen julkaisema lista ei kuitenkaan ole esitys siinä mainittujen tilastojen lakkauttamisesta. Arvioitavalla listalla on monia yhteiskunnan ja yhteiskunnallisen päätöksenteon kannalta tärkeitä tilastoja. Tilastokeskus käy parhaillaan keskusteluja vaihtoehtoisista rahoitusmalleista tilastojen tuottamiseksi mm. ministeriöiden kanssa sekä arvioi listalla olevien tilastojen supistamisen tai lakkauttamisen vaikutuksia.

Yhteiskunnallisen päätöksenteon kannalta tärkeiden ja oleellisten tietojen tuotanto on tärkeä turvata. On hyvä kuitenkin käydä keskustelua siitä, miten nämä tiedot voidaan tehokkaimmin tuottaa. Kuten valtionhallinnossa yleisesti, myös Tilastokeskuksen kohdalla on tärkeää kartoittaa digitalisaation ja tekoälyn tuomat tehostamismahdollisuudet. Tämä koskee myös EU-säädelyjen tilastojen tuottamista.

Valtiovarainministeriö käy Tilastokeskuksen kanssa kevään aikana keskustelua supistus- ja lakautusuhan alla olevien tilastojen kokonaisuudesta sekä keinoista yhteiskunnallisesti tärkeiden tilastotietojen turvaamiseksi. Asiasta järjestetään myös Tilastokeskuksen toimesta avoin lausuntokierros keväällä 2026.

Helsingissä 10.3.2026

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen

VN/5660/2026-VM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: